Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!

Scînteia pionierului

SÎNT GATA ÎNTOTDEAUNA

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul XV nr. 4 (996) ★ miercuri 27 ianuarie 1965 ★ 8 pag. 30 bani

PLENARA COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

În ziua de 20 ianuarie 1965 a avut loc Plenara Comitetului Central al Uniunii Tineretului Muncitor. La lucrările Plenarei au participat membrii și membrii supleanți ai C.C. al U.T.M., primii secretari ai comitetelor regionale ale U.T.M., activiști ai C.C. al U.T.M., redactorii șefi ai publicațiilor de tineret și copii. La Plenară au luat parte, de asemenea, activiști cu munci de răspundere din aparatul C.C. al P.M.R., reprezentanți ai Consiliului Central al Sindicatelor, Consiliului Național al Femeilor, Uniunii de Cultură Fizică și Sport, ai unor ministere și instituții centrale.

Plenara a analizat contribuția tineretului la realizarea și depășirea planului de stat pe anul 1964 și a stabilit, în lumina hotărîrilor Plenarei C.C. al P.M.R. din 30 noiembrie—1 decembrie 1964, sarcinile ce revin organelor și organizațiilor U.T.M. pentru mobilizarea tineretului la îndeplinirea Planului de Stat pe anul 1965.

De asemenea, Plenara a adoptat măsurile privind participarea Uniunii Tineretului Muncitor la activitatea Frontului Democrației Populare în campania electorală pentru alegerea de deputați în Marea Adunare Națională și sfaturile populare.

Dezbaterile Plenarei C.C. al U.T.M. au scos în evidență hotărîrea nestrămutată a tineretului patriei noastre de a pune întreaga capacitate, energia creatoare și entuziasmul său în slujba înfăptuirii sarcinilor Planului de Stat pe anul 1965, a politicii Partidului Muncitoresc Romîn de dezvoltare a economiei naționale, de ridicare continuă a nivelului de trai al poporului.

Drumul spre note bune: Colectivul clasei

1. UN MECI DE BOX. 2. NU APLAUDA NIMENI. 3. BUNACALE MARCEL E CÎT SE POATE DE UIMIT.

Meciul a început fără bătăile obișnuite de gong. Locul dintre catedră și primele bănci s-a transformat cît ai clipi în ring. Că recreația luase sfîrșit, că dintr-o clipă în alta putea să intre tovarășa dirigintă, (urma ora de dirigenție), că cei doi boxeri n-aveau mănuși, că meciul nu fusese anunțat, că nu se prezentase nici măcar arbitrul, toate astea puteau fi motive, dar nu pentru Bunăcale Marcel cunoscut în clasă (a V-a A de la Școala medie nr. 1 din Buzău) ca cel mai înfocat adept al jocului cu... pumnul. Din două drepte plasate cu precizie matematică sub centură, Bunăcale Marcel și-a întins colegul pe podea. Nimeni, însă, nu s-a grăbit să aplaude. Spre surprinderea învingătorului, doi colegi au sărit să-l ajute pe Filip Sergiu să se ridice. Victoria obținută, la urma urmelor, atît de eroic, a fost întîmpinată de toată clasa cu murmure de indignare. Pentru prima dată, Bunăcale Marcel s-a întors în bancă descumpănit. Și tot pentru prima dată s-au pronunțat cuvinte aproape necunoscute în clasă.

— Să-ți fie rușine, Bunăcale!

— Asta nu-i joacă!

— În loc să te bați, ar trebui să-ți pregătești lecțiile.

— Vine totdeauna la școală cu lecțiile nepregătite...

— Pe trimestrul I e căzut la șase materii

Bunăcale Marcel și-a luat locul în bancă. Parcă nici nu auzea ce spun colegii. Adică auzea. Și deși nu voia să arate, era uimit. Ba, încă foarte, foarte uimit. Asta, în primul rînd pentru că nu înțelegea ce se întîmplase. De ce erau colegii așa de porniți? Doar nu era singurul din clasă care venea cu lecțiile nepregătite. Nu era nici singurul căzut la șase materii...

În ora de dirigenție, bineînțeles s-au iscat discuții. Bunăcale Marcel a fost și mai uimit. Aproape toți cei care au vorbit i-au dat dreptate. Nu era singurul din clasă căzut la șase materii. În situația lui era și Atanasiu Ion, și Duran Lucia, și Durbăcea Violeta. Alții, ca Savu Eugen sau Sfetcovici Steluța, se mulțumeau cu note de cinci...

Pe trimestrul I — pentru îndreptarea situației la învățătură s-au făcut ore de meditație la romînă, matematică și franceză. La aceste ore n-au venit însă nici Atanasiu, nici Duran, nici Durbăcea...

Bunăcale Marcel auzea acum prima dată de aceste ore. Adică auzise și altă dată, dar înălțase din umeri. Ce să caute el la orele de meditație?!.. Ei, dar ceea ce-l uimea acum în toată povestea asta era altceva. Colegii nu-l găseau vinovat. Mai exact, nu-l găseau vinovat numai pe el. Vinovatul principal era colectivul clasei. Într-a V-a A erau și mulți pionieri buni sau foarte buni: Bercea Sorin, Ciocanelli Mădălina, Barbu Ion, Bordea Marian, Ioan Alexandru, Cazan Pompeia, Ilinca Elena, Țarălungă Alice. Era frumos că pionierii aceștia luau note mari, de 9 și 10. Ei aveau însă o comportare ciudată. Nu se uitau decît înainte, de parcă ar fi avut ochelari de cai. Ce se întîmpla în dreapta sau în stînga, ce făceau colegii de bancă, dacă învățau bine sau prost, dacă erau disciplinați în ore sau în recreații, nu vedeau. Întreaga clasă privise cu indiferență în tot lungul trimestrului abaterile de la disciplină, chiulul, încercările unora de a trece în celălalt trimestru pe spatele notelor de cinci. Între cinci și patru distanța era însă foarte mică. Așa cum între indiferența și nepăsarea colectivului

COSTACHE ANTON

(Continuare în pag. 2-a)

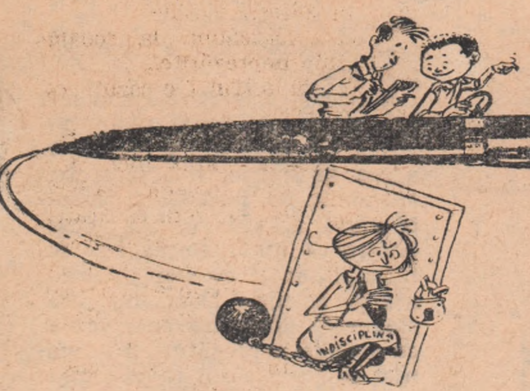
O vulpe nu prea șireată; un iepuraș, ca toți iepurașii, fricos; un Moș Martin mititel; un șoricel vioi și... o fetiță! Ea îi însuflețește, ea le dă puterea să-și recunoască greșelile sau îi face să se laude.

Cu ajutorul ei, aceste mici viețăți se mișcă, trăiesc... Pentru că așa este munca păpușarilor, de la Școala generală de 8 ani nr. 7 din Galați.

Foto: GR. PREPELIȚA

Doi reporteri plini de zel: Dumitrache și Costel

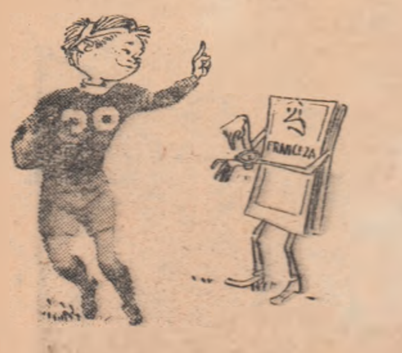

PE URMELE UNEI INIȚIATIVE CARE TREBUIE SĂ VINĂ!

A evadat... indisciplina! Cu prilejul ultimei adunări de detașament, pionierii claselor a VII-a hotărîseră să fie închisă, pentru a nu le mai da bătaie de cap. Nu se știe unde au sechestrat-o: în sobă, în vreo putină din pod — chestiunea e că n-au închis-o cum trebuie și ea a reușit să fugă. Cercetările fiind anevoioase, pionierii au apelat la Dumitrache și Costel. Cei doi reporteri au pus o întrebare fundamentală:

— De ce o căutați? Aveți nevoie de ea?

— Tocmai, că n-avem! Se ascunde pe undeva, prin clasă, și nu știm precis la cine! Ne atacă din... umbră!

— Mă rog, și cum se manifestă?

— Ne ține de vorbă la ore, se amestecă în programul zilei, provoacă și cîte-o încăierare...

— Și voi ați luat inițiativa s-o descoperiți pentru a o face inofensivă?

— Da! Indisciplina e o vorbă, o noțiune: ea nu devine realitate decît dacă are... complici în rîndurile elevilor!

— Raționamentul e perfect. Trebuie să aflăm cine o „ocrotește", respectiv, la cine se ascunde!

Cercetările sînt în toi. Participă colectivul de conducere al detașamentului, pionierii, ba chiar și președintele unității, Pop Dan Silviu, elev în această clasă. Ipotezele sînt numeroase:

— O fi la Mălinaș Vasile!

Mălinaș Vasile, timid, nici măcar nu protestează.

— Nu, Mălinaș n-are nici un amestec! S-a făcut băiat cuminte! Pe trimestrul întîi se număra printre „capii" răutăților, dar a promis că se va îndrepta și s-a ținut de cuvînt!

— Scuză-ne, Mălinaș...

Altă părere:

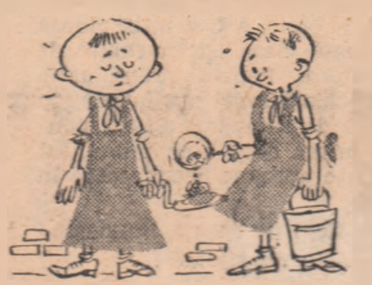
— O fi știind Coman Gheorghe!

În trimestrul întîi, Coman, făcînd antrenament la rugbi, obișnuia să întîrzie la prima oră, și cum ora întîi era franceza, a rămas corigent la acest obiect! Acum însă e cu desăvîrșire punctual.

— Poate că indisciplina s-a cuibărit la „luptători"?

E vorba despre Cataranciuc Viorel, Stratulat Alexandru și Mitru Constantin, care fac antrenament la secția de lupte a unui cunoscut club sportiv.

Lupte... bătaie... Te pomenești că ei sînt vinovații!

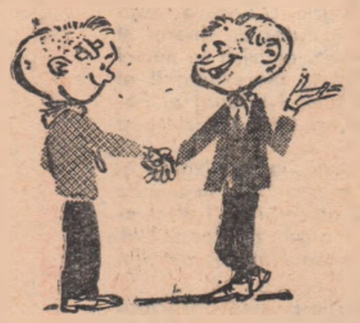
— Nu! protestează Costel. Uită-te, Dumitrache, în catalog. Ascultă ce spun colegii. „Luptătorii" dintr-a VII-a sînt băieți serioși, învață cum se cuvine! Fac ei lupte, dar la sala de antrenament, nu la școală.

O idee nouă:

— Colo, la rădăcina peretelui, tencuiala e cam zgîriată. Indiciul ne poate folosi.

Într-adevăr. Se vede cît de colo că pe aici a trecut indisciplina! Noroc că Mălinaș a prins de veste și a adus de acasă o mistrie, iar Eremia Gheorghe și Coman Petre, transformîndu-se în zidari pricepuți, au reparat totul cu ipsos și mîine, după ce s-o usca, au să vopsească.

Pornind de aici, Dumitrache și Costel observară o altă zgîrietură, din păcate pe... fruntea lui Miclea Ion! Nu era astupată cu ipsos, ci cu un plasture, iar autorul ei ieși repede la iveală: Popescu Dumitru. Ar fi fost destul de greu să tăgăduiască, deoarece lui Mitică îi lipsește de curînd un dinte, și culmea, chiar din ziua cînd Ionică a simțit nevoia să-și pună plasturele! Lucrurile sînt clare: cei doi s-au bătut.

— Iată unde se ascunde indisciplina! exclamară pionierii.

Cercetările au scos la iveală că indisciplina se ascunde și la Stan Nicolae, care vorbește în timpul orelor; și la Popescu Dan, care nu și-a îndeplinit promisiunea de a învăța temeinic la matematică; și la Gheorgan Constantin, care nu respectă cum se cuvine regulile studiului individual, iar la școală vine fără cravata roșie. (În ziua aceea era singurul din clasă care venise fără cravată roșie. O fi elev într-a VII-a, mare, voinic, prezentabil și

chiar cu gropiță în barbă, dar să nu uite că e pionier!).

— Multe haine mai îmbracă indisciplina! spuseră, mirați, cei din colectivul de conducere al detașamentului claselor a VII-a de la Școala generală de 8 ani nr. 1 din București. Bine că le-am aflat. Acum știm cum s-o recunoaștem și s-o facem inofensivă!

...O precizare: singurul lucru nereal din cele de mai sus este că colectivul de conducere al detașamentului ar fi luat o astfel de inițiativă! *Dar mai e timp... În cele două clase, situația la învățătură și disciplină e mai bună decît în trimestrul întîi, dar poate fi și altfel, și anume, mult mai bună, eventual... foarte bună!*

OVIDIU ZOTTA

Desene: PUIU MANU

DIN VIAȚA PIONIEREASCĂ

Colectivul clasei

(urmare din pag. 1.)

clasei și între actele de indisciplină ca cel de la începutul orei — nu era decît un pas. Bunăcale Marcel sau Atanasiu Ion făceau tot ce le trecea prin cap — pentru că niciodată clasa nu luase măsuri, nu avusese față de ei o atitudine hotărîtă, nu încercase să-și impună voința. Adică să le ceară să fie disciplinați, să învețe...

Sfîrșitul orei a venit, înainte ca Bunăcale Marcel să poată scăpa de uimirea care-l cuprinsese. Din nou, pentru prima dată, l-a încercat senzația că în clasă se petrecuse ceva neobișnuit, că ceva se schimbase în ordinea știută a lucrurilor, că băncile, tabla, catedra, colegii, aveau altă înfățișare. Că de undeva apăruse un personaj nou: colectivul clasei. Și el, Bunăcale Marcel — cunoscut de toți ca cel mai înfocat adept al jocului cu... pumnul — va trebui să-i dea ascultare.

1. AVERSE IZOLATE. 2. FARA DISCIPLINA NU SE REALIZEAZA NIMIC. 3. DEGEABA SE MIRA ALDESCU.

Și în clasa a V-a B de la Școala medie nr. 4 din Ploiești se abat uneori furtuni, nori amenințători, averse de note proaste. Sînt însă averse izolate. Cu totul și cu totul izolate. Aici, colectivul clasei și-a spus răspicat cuvîntul încă de la începutul anului: fără disciplină serioasă nu se realizează nimic. Rezultatele se pot vedea. În toată clasa sînt cinci elevi corigenți și trei... mediocri. Ceilalți învață bine. Unii, ca Gorinoiu Mircea, Vasile Florian, Toma Cristian, Costache Ion, Mantu Radu învață foarte bine.

Sigur, sînt și aici elevi care par uneori uimiți. Sînt uimiți de atitudinea hotărîtă a clasei, care la cea mai mică abatere de la disciplină, le atrage atenția. Ei sînt uimiți, nu le vine să creadă. Cum? Au făcut ei cutare sau cutare lucru? A întîrziat Aldescu Marius în mod intenționat de la ora de matematică? Da, răspunde colectivul clasei, a întîrziat! Și cînd spune asta nu spune o vorbă goală. Totul a fost controlat, verificat. Minte Aldescu Marius, încearcă să tulbure ora hîrșîind creionul pe podea cu talpa? Da! Degeaba se miră Aldescu sau încearcă să spună că n-a făcut sau n-a dres. Colectivul clasei din care face parte este unit, se bucură de prestigiu, este drept, știe să-și impună voința.

Înainte de a pleca din clasă mi-am notat în carnet: „Aldescu Marius sau Bunăcale Marcel nu trebuie să lase totul pe seama colegilor. Trebuie să aibă și ei inițiativă, dorința de a se îndrepta și încă ceva foarte important: răspundere personală".

ÎN OBIECTIV!

E bine așa! Sună de recreație, ieși pe hol și iată, gazeta de perete *te invită să o citești. Alături,* un afiș anunță programul activităților pionierești de duminică. *Mai încolo,* (fotografia nr. 1) sînt recomandate cele mai noi cărți. *În apropiere,* panoul fruntașilor la învățătură, *cuprinzînd numeroase portrete, atrage toate privirile. Colectivul de conducere al unității de la Școala generală de 8 ani nr. 5 din Brașov folosește, așadar cu pricepere mijloacele agitației vizuale. Dar cîte o dată... Priviți* fotografia nr. 2. *Într-una din zile, două anunțuri de acest fel au apărut pe... același afișier. Conținutul poate fi citit cu ușurință.*

PIONIERI!

AJUTAȚI ÎN PREGATIREA ȘI DESFAȘURAREA ACTIVITAȚILOR PIONIEREȘTI.

COLECTIVUL UNITAȚII.

Pînă aici foarte bine. Dar despre ce acțiuni e vorba? Acest lucru, din păcate, nu se spune. Poate sînt unii pionieri care nu vor să participe? Cum îi cheamă? Sau e o acțiune de curînd inițiată? În ce constă ea? Ce trebuie să facă pionierii? Se pare că nici autorul anunțului nu și-a pus aceste întrebări! Atunci de ce l-o mai fi scris?

SANDU ALEXANDRU

O ȘCOALĂ CU TRADIȚII

În așteptarea recreației

Vacanța și-a luat rămas bun și de la pionierii Școlii medii „C. Negruzzi" din Iași. Le-a spus că-n primăvară se vor întîlni din nou. A lăsat-o doar pe sora ei mai mică, mică de tot — recreația — să le țină tovărășie cîte zece minute după fiecare oră. Îmi spun că pînă la viitoarea recreație un raid prin școală mi-ar fi folositor. Așa că, iată-mă vizitînd dormitoarele albe, spațioase, sala de mese (e doar școală cu internat), cele două laboratoare cu aparatură modernă.

— Vedeți, toată partea asta, aripa dreaptă, cum obișnuim să-i spunem, a fost distrusă de război, mă informează însoțitorul meu — tovarășul Spiridon Arsenescu — secretarul școlii :

— Și a fost reclădită în întregime, îi continuai eu gîndul. Dă din cap afirmativ și ca să mă convingă și mai mult, mă poftește la secretariat, unde îmi pune la dispoziție două anuare îngălbenite de vreme. Le răsfoim împreună. Pe o pagină, la începutul unuia dintre anuare — fotografia gravă, severă, a primului director al școlii — Nicolae Gane, iar pe fila următoare fotografia fostului liceu-internat.

Pe pagina următoare citesc însemnările unui cărturar al vremii : „căci numai aci (la liceu) se putea înțelege că învățăturii cerute de programe să i se întovărășească sporturile, muzica instrumentală, dansurile și toate manifestările din viața socială pentru a pregăti un om" ; iar dedesubt două fotografii : una a elevilor din fanfara școlii, alta a celor din orchestră.

— La cinci ani după înființarea școlii, în 1900 a început activitatea fanfarei, a orchestrei, activitate care se continuă și astăzi. Să vedeți numai ce instrumentiști avem !

— Cu alte cuvinte există o tradiție a acestor formații...

Din discuție aflu că nu e vorba numai de o tradiție a acestor formații, ci de o tradiție a școlii în toate domeniile de activitate.

Cartea de aur a școlii

I-am răsfoit cu luare aminte filele pline de însemnările foștilor elevi : acad. Mihai Ralea, acad. Gh. Lupu, acad. Iorgu Iordan..., însemnări în care fiecare a notat un gînd de recunoștință, de admirație față de vechiul liceu. Și poate atunci cînd semnau în cartea de aur, prin fața unora dintre ei s-au perindat imaginile neșterse ale profesorilor Ibrăileanu, sau Hogaș, care închină ediția din 1912 a operelor sale foștilor elevi „în semn de dragoste și aducere aminte".

De vorbă cu prietenii mei

— Te-ai gîndit ce-ai vrea să ajungi în viață, îl întreb pe pionierul Teodorescu Octavian, președintele unității ?

Și băiatul din fața mea, cu freza dată ștrengărește într-o parte îmi spune că s-a gîndit. Vrea să devină un bun chimist.

Asemeni lui Octavian sînt mulți pionieri în școală. Vescan Robert vrea să fie fizician ca tatăl său. Gheorghiu D. Mihai dintr-a V-a încă nu s-a gîndit la o meserie. De ce înveți Mihai ? Simplu, să știe ! Fiecare învață să știe, să cunoască și nu e de mirare că o clasă întreagă de pionieri, clasa a III-a A, a încheiat trimestrul cu note de la 7 în sus.

S-ar putea crede că preocupările pionierilor de la Școala medie „C. Negruzzi" se opresc la învățătură, sport, orchestră... Nici decum ! Ei își rezervă timp și pentru excursii. Nu există pionier care să nu cunoască orașul, casele sale memoriale, muzeele. Nu e pionier care să nu fi ajutat la înfrumusețarea unui colț de pe Dealul Țicăului, unde se află bojdeuca lui Ion Creangă.

Acum pregătesc cu înfrigurare o adunare de unitate în cadrul căreia vor chema în mijlocul lor un fost absolvent al școlii. Pe cine să invite ? Tablei de onoare a școlii i s-au adăugat nume noi : Dan Cunevici — profesor universitar de chimie, Marcel V. Dănilă — actualul director tehnic la Uzinele Electroputere din Craiova, Alexandru Ungureanu — lector... Da, pe cine ?

Deocamdată pionierii răsfoiesc anuarele, culeg fotografii și date din istoricul școlii, îl citesc pe Hogaș, pe Ibrăileanu. Vor să fie o adunare model. Anul acesta școala împlinește 70 de ani de existență. S-ar părea după vîrstă că a îmbătrînit. Și totuși freamătul tinereții acestei școli străbate pe culoarele de marmură în cele 24 săli de clasă, în curtea plină cu tei, și tradiția începută acum 70 de ani de înaintași e continuată de pionierii și elevii acestei școli pe care aș dori să-i aflu peste ani și ani în cartea de aur, sau pe tabla de onoare a școlii.

MARTA CUIBUȘ

Pentru pionierii Școlii generale de 8 ani din comuna Tincăbești, regiunea București, sosirea „Scînteii pionierului" este, în fiecare săptămînă, un prilej de bucurie. Aici, ca și pretutindeni, gazeta este așteptată cu nerăbdare.

Foto : GR. PREPELIȚA

CUM NE COMPORTĂM

RESPECT

Desen : G. BURSCHI

Respectăm, e adevărat, pe toți vîrstnicii. Este — ca să spun așa — paragraful nr. 1 al conduitei noastre față de cei mari. Respectul față de profesor nu este însă un simplu aliniat al acestui paragraf, un „subpunct", o propoziție secundară. Profesorul nu este un vecin oarecare, sau un cunoscut al tăticului, care vine în vizită de 2—3 ori pe an. Și nici să nu vă închipuiți că menirea sa se reduce în a sta în clasă cîteva ore pe săptămînă. Aș vrea să-l vedeți acasă, pregătindu-se pentru lecție, încercînd puterea de germinare a fiecărei idei, examinîndu-se întîi pe el cu o exigență și cu note pe care nici un catalog din lume nu le cuprinde. Aș vrea să-l vedeți în consiliile pedagogice cînd, alături de 20-30 profesori, se frămîntă pentru un copil, pentru a găsi căile de a-l ajuta, de a-l urni din locul unde acesta a rămas în pană. Și cred că „taina" sa este pe lîngă pregătirea sa, pasiunea lui pentru viitor, pentru elementul cel mai prețios al acestui viitor : *copilul de azi. TU*. Datorăm multe acestui părinte cu mii de copii, dar în primul rînd îi datorăm respect. Este expresia elementară a tuturor celorlalte datorii și nu e nevoie să-i facem declarații de dragoste, devotament și recunoștință. Respectîndu-l facem, de fapt, același lucru. Ce presupune aceasta ? O atitudine prevenitoare, politicoasă, atentă, cuviincioasă, începînd cu ținuta și limbajul și terminînd cu comportarea în orice împrejurări. Ne iubim profesorul, dar nu ca pe un tovarăș de joacă. Omul de la catedră este ghidul, făclierul tău cel mai apropiat, dar aceasta nu înseamnă... îmbrățișare. El te călăuzește, dar nu te ține în spinare și nici pe genunchi, ca un bunic. Există o anumită „distanță" pe care nu o putem nesocoti, este distanța de la bancă la catedră și care se păstrează chiar în vacanță, chiar în plimbări, chiar pe coridor. Profesorul nu are pretenția ca în clipa apariției sale pe coridor, de pildă, să încremeniți în poziția „onor la general". Dar neglijarea prezenței sale îl indispune. Nu-ți cere să te lipești de perete cînd trece, dar nu-l puneți în situația de a face *el* acest lucru, de a executa un adevărat slalom prin vîrtejul copiilor. Salutăm prin descoperire, dar nu prin aruncarea căciulilor în aer, printr-un „bună ziua" ponderat, nu prin urale și chiuituri. E absolut necesar să-i ceri încuviințarea pentru a i te adresa. Și să o primești. Repetați cu glas tare trei simple cuvinte pînă ce limba voastră se va mlădia pe ele : „îmi dați voie ?", Eventual, doar două : „îmi permiteți ?". Vorbește calm. Nu aduce norii și tunetele în convorbirea cu profesorul. Există un filtru al bunei cuviințe. Cînd se așază la gură, cerne cuvintele, oprește bolovănișul lor, împiedică descărcarea grăbită, ca de basculantă, a nervilor tăi. Sau, alte aspecte... (reținute chiar din corespondențele voastre). Profesorul intră în clasă. De fapt, vrea să intre, pentru că se oprește în prag. Clasa este înecată în praf ca un cîmp de bătălie după o șarjă de cavalerie. (Am în față, desenat, un astfel de peisaj. Corespondenta noastră Opiț Otilia, din clasa V-a C, de la Școala generală de 8 ani nr. 80 din București, ne înfățișează trei colegi jucînd fotbal în clasă la intrarea tovarășului diriginte). Urmează... întrebări și discuții. Și aerisirea. Și toți arată cu degetul spre elevul de serviciu. Gîndiți-vă în aceste clipe penibile la timpul irosit, la tulburarea atmosferei de muncă, gîndiți-vă mai ales la datoria elementară de a respecta munca profesorului nostru... ba cineva, imediat ... cidente, îi ofe...

Resp...

...sorului nu constă doar în asigurarea cadrului ei exterior : liniște, rechizite etc. Nu pregătim doar „clasă", ne pregătim noi înșine. Gîndiți-vă, de pildă, la acel moment al lecției care se numește „ascultare". Știți că răspunsurile bune, excelente, precise, primesc pe lîngă nota din catalog și o notă a inimii profesorului ? Profesorului „îi crește inima", cum se spune, și pe bună dreptate, căci izbînzile voastre sînt propriile sale izbînzi. Și cu aceasta cred că am descoperit — și e o descoperire făcută de milioane de copii — cale... cea mai bună de a respect... ca profesorului : ... calității propri... tiți fie... efe...

ELEVELE DE LA PROFESIONALĂ

Pînă la fabrică mai au de mers. Ar putea să ia autobuzul, dar parcă e mai plăcut pe jos. Aerul e proaspăt și din crengile copacilor se cerne o promoroacă fină.

— Cred că o să fie un spectacol reușit, spune o elevă. Am auzit-o pe Nicoleta, cîntă foarte frumos. Și solista din orchestra de mandoline cîntă bine.

— Petcu o cheamă, adaugă cineva. Cu cele patruzeci de mandoline ale orchestrei noastre, știu că o să ne prezentăm bine. Dar și cei de la „Steagul Roșu“ se pregătesc. Echipa lor artistică...

De la pregătirile în vederea spectacolului pe care urmau să-l dea pe scena clubului uzinei de autocamioane, împreună cu elevii școlii profesionale de acolo, discuțiile au trecut pe alt plan. Se duc îndeosebi în jurul cărților citite.

— Ți-a plăcut? o întreabă Dragoș Victoria pe colega de alături apucînd-o de mînă.

— Foarte mult. Acum am luat „Baltagul“. Vitoria Lipan... Oare o să descopere?

— S-ar putea. Ai să afli singură.

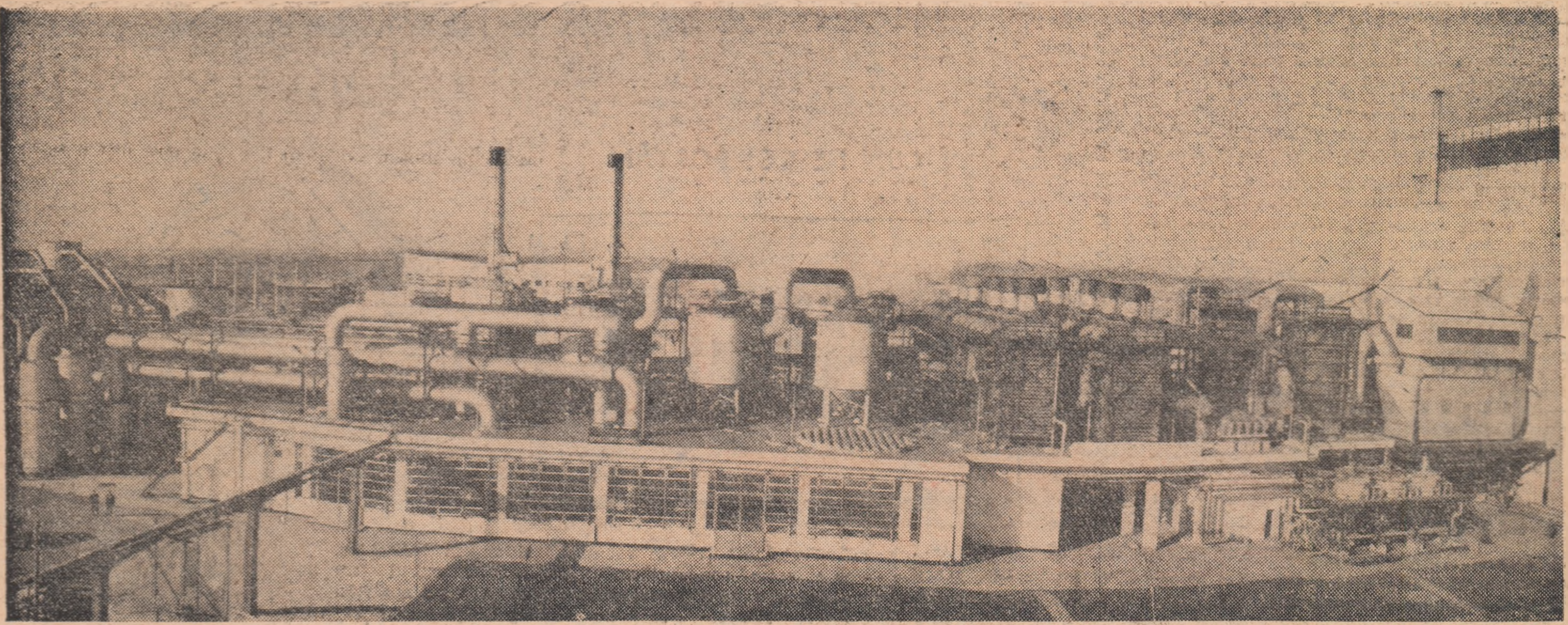
Elena nu stăruie. Știe că Dragoș nu-i spune subiectul ca s-o facă să citească cartea cu atenție. Dragoș e una din cele mai pasionate cititoare din școală. Cu puțin timp în urmă a ocupat primul loc la concursul literar la care au participat reprezentanți din toate școlile profesionale din Brașov. De altfel, printre ele, viitoare textiliste, cartea se bucură de multă prețuire. Pe fișele de la bibliotecă figurează numele a sute de eleve, cu zeci de titluri de cărți citite în ultimul timp. Pițu Elena, Fătu Eufimia, Ionescu Elena, Tunsoiu Drina — iată cîteva dintre ele. Cît privește cărțile, pot să-și aleagă pe cele preferate, de care au nevoie. Biblioteca școlii este înzestrată cu aproape douăsprezece mii de volume. Beletristică, cărți de știință popularizată, de specialitate. Dar, vorbind despre condițiile minunate de învățătură pe care le au, trebuie arătat în primul rînd faptul că învață într-o școală frumoasă, cu laboratoare, cu sală de spectacole, precum și faptul că primesc totul gratuit — de la masă și cămin, manuale și rechizite pînă la frumoasele uniforme școlare.

Din paginile cărților, de la orele de cursuri, elevele își însușesc temeinice cunoștințe teoretice. Frumusețea meseriei o înțeleg însă mai bine în fabrică, la orele de practică, în mijlocul războaielor de țesut. Aici, schițele din maculatoare, notițele, desenele trasate în clasă cu rigla și compasul, prind viață...

Așezate în rînduri paralele, războaiele automate (la „Partizanul roșu“, la fabrica în care vor lucra multe dintre absolventele școlii, au fost instalate nu de mult încă cincizeci de războaie moderne, automate) funcționează necontenit, cu mersul lor egal, avîntat. Suveicile aleargă neobosite, împlinind valuri, valuri de țesături fine. Aleargă într-una, nevăzute... Așa s-ar părea, dar totul se desfășoară cu precizie de ceasornic și nu scapă o clipă privirilor atente ale celor care dirijează mersul exact al războaielor de țesut — muncitori și muncitoare cu experiență. Rusu Floarea, Popescu Niculina, Gherman Florica, utemiste fruntașe, ca și celelalte eleve sînt numai ochi și urechi, învață cu atenție de la cei mai în vîrstă, din cunoștințele acestora, pentru a deveni bune textiliste.

Și dacă ai întreba pe oricare dintre entuziastele eleve de ce vrea să se facă textilistă, răspunsul ar fi, fără îndoială, același: „Fiindcă e... cea mai frumoasă meserie“. E în fond meseria la care s-au gîndit cu seriozitate, din copilărie, la vîrsta cînd purtau la gît cravata roșie. Și cine dintre voi nu se gîndește încă de pe acum la munca pe care o va îmbrățișa, învățînd cu seriozitate și pasiune. Să poată spune, în fața strungului sau pe tractor, în laborator sau la războiul de țesut: „Meseria mea e cea mai frumoasă!“

AL. DINU IFRIM

CETĂȚI INDUSTR SOCIALIS

Așa a noul com grășămin de la Tu rele. În FABRICA SULFURI

Portul Constanța — iarna

Am poposit în port într-o dimineață de iarnă. Frig, vînt șfichiuitor specific litoralului. Cu toate că zăpada lipsea, frumusețea peisajului portuar a rămas unică. Undeva departe, părea că cerul plumburiu, întunecat își dă mîna cu marea.

...În rada portului, ancorate, cîteva nave așteaptă intrarea în port. În dane e o muncă febrilă. Macarale uriașe își poartă brațele încărcate de la nave pe uscat, de unde mărfurile sînt așezate pe remorcile tractoarelor sau autostivuitoarelor și duse apoi în magazii. Alte macarale încarcă mărfuri pe navele ce se pregătesc de plecare. Aproape întreaga muncă de manipulare a mărfurilor este mecanizată. Muncitori de cele mai diferite meserii (de la docheri pînă la mecanici frigotehniști sau strungari) lucrează zi și noapte pentru a asigura bunul mers al activității. Macaragii ca Ion Panait, Constantin Leu sau docheri ca Constantin Baboi și Panait Muscalu sînt recunoscuți prin hărnicia lor de toți cei din port. De altfel, freamătului muncii din port i s-a adăugat recent încă o activitate: lucrarea de extindere a portului și construirea digului de larg ce se va întinde pe o lungime de 2 000 m.

Zilnic în port se întîmplă ceva deosebit. Nu de mult (în primele zile ale acestui an) au poposit în radă două nave noi: cargoul „Deva“ cu o capacitate de 4 500 de tone, construit la Șantierele navale din Galați și nava „Petrila“, construită la Turnu Severin. „Petrila“ a și primit „botezul“ mării, plecînd în prima sa cursă — la Beirut. În curînd își vor saluta tovarășii din port, cu un sunet prelung de sirenă și marinarii de pe „Deva“. Alte nave sub pavilion romînesc au pornit în cursele obișnuite. Cargoul „Suceava“ — în direcția Manchester (Anglia). „Pitești“, e în drum spre Siria, iar nava „Cluj“ plutește spre îndepărtata Ganna cu un mare transport de cauciuc sintetic produs în R.P.R. Cîteva nave sub pavilion străin („Dukla-Ankara“, „Master Andreas ș. a.) primesc pe bord autocamioane „Carpați“ și „Bucegi“, utilaj petrolier, celuloză, ciment și alte mărfuri, care vor duce faima țării și hărniciei poporului nostru în diferite colțuri ale lumii.

...Plecările marinarilor în cursă sînt emoționante. Sosirile sînt însă și mai emoționante. De curînd, mai precis în noaptea de 12 ianuarie, a sosit în rada portului, după o călătorie îndelungată, nava „Mamaia“ al cărei comandant este Grigore Ciolac. La stația de radiocoastă, radiotelegrafiștii Ion Popa și Ion Ispas au recepționat radiograma prin care „Mamaia“ își anunță sosirea. Bucuria a pus stăpînire pe toți cei prezenți. Deși noapte, pe chei se aflau mulți dintre membrii familiilor celor plecați. Clipele de așteptare li s-au părut lungi tuturor. Cînd pilotul Gheorghe Prisăcaru a ieșit cu pilotina în larg, pentru a însoți nava în dană, bătea un vînt puternic. Nu-l simțea însă nimeni. Revederea cu cei dragi era atunci singura dorință a tuturor.

În zori au și început lucrările de descărcare a mărfurilor de pe navă, căci atît muncitorii din port cît și marinarii nu fac deosebire între anotimpuri. Munca se desfășoară cu aceeași intensitate și iarna. Asta ne-o dovedește acel dute-vino neobosit al oamenilor, care mînuiesc mașini și mecanisme din cele mai diferite, acel dute-vino, care domnește peste tot din zori pînă-n seară.

ECATERINA ROȘCA

MELEAGURI NATALE

NOUL ORAȘ MOTRU

Pe harta patriei a mai apărut un oraș — orașul Motru. Cei care au început prima filă a monografiei orașului au fost muncitorii în frunte cu comuniștii. Ei sînt cei care au turnat temeliile blocurilor noi în care locuiesc minerii cu familiile lor, au electrificat orașul și satele vecine.

În prezent, la Motru se află în construcție noi blocuri cu sute de apartamente, un complex comercial, o școală nouă.

Noul oraș înflorește zi de zi

POPESCU A. DORU
cl. a VII-a, Școala generală de 8 ani
Ploștina, raionul Baia de Aramă

AȘA-I ASTĂZI PE LA NOI

Cu fiecare an, comuna noastră devine tot mai frumoasă.

Sub îndrumarea Sfatului popular comunal, în Ciineni-Băi s-au construit un magazin universal și o sală de cinema, unde sătenii vizionează cu regularitate filme. Apoi, a început construirea unui nou cămin cultural. La aceste realizări s-au adăugat electrificarea comunei și pavarea străzilor.

Noi, copiii, ne mîndrim mai ales cu școala cea nouă în care învățăm acum

ANTON ST. NELA
cl. a VII-a, Școala generală de 8 ani
Ciineni-Băi, regiunea Galați

PRIN PĂULEȘTIUL ZILELOR NOASTRE

Nu de mult, noi, cei care activăm la Casa pionierilor din Baia Mare, am avut bucuria de a porni într-o minunată excursie de cunoaștere a meleagurilor natale. De data aceasta am fost la Păulești. Casele impunătoare, acoperite cu țiglă au luat locul celor acoperite cu paie, care existau în trecut. Comuna este electrificată, aparatele de radio cîntă în toate casele, iar cooperativa agricolă de producție în care muncesc cei din Păulești, a adus în toate casele numai belșug.

Pionierii cercului „Micii corespondenți“
Casa pionierilor, Baia Mare

ÎN ÎNTREAGA ȚARA

CONTINUA PROPUNERILE DE

Candidați ai F. D. P.

Pentru marele sfat al țării

Sala arhiplină de cei veniți la adunare — mecanizatori, țărani cooperatiști, învățători, ingineri agronomi, medici din cele 15 comune ale circumscripției — a răsunat deodată de aplauze, cînd a fost propusă candidat al F.D.P. în circumscripția nr. 9 Lechința, pentru alegerile în Marea Adunare Națională, tovarășa academician Raluca Ripan. Deputată în Marea Adunare Națională, și în ultimii 8 ani, academician Raluca Ripan, deși are o bogată activitate științifică, deși predă studenților la Universitatea din Cluj, ea a contribuit, împreună cu ceilalți deputați, cu sprijinul larg al cetățenilor, la multe din realizările cu care azi se mîndresc cei care au ales-o. În mod deosebit, de aceste realizări se bucură cei tineri, copiii; comune ca Ocnița, Matei, Budești și altele au azi școli noi, iar numărul tinerilor care urmează cursurile școlilor tehnice și de învățămînt superior a crescut. Și numărul cinematografelor și al căminelor culturale — focare de cultură — a crescut.

Mîndri de deputata lor, cetățenii din circumscripția nr. 9 Lechința au propus-o din nou, cu bucurie, pe tovarășa academician Raluca Ripan să candideze pentru alegerile în marele sfat al țării.

Tovarășa deputată

Cine trece astăzi prin comuna Ungheni, raionul Tg. Mureș și, cunoscînd comuna mai de mult, ar vrea s-o compare cu cea de azi, cu greu ar recunoaște unele locuri. Astăzi, comuna Ungheni se mîndrește cu frumosul său magazin universal, cu dispensarul medical, cu locuințele noi, mari și luminoase construite în ultimii ani. Cei mai bucuroși să-ți vorbească despre noua înfățișare a comunei vor fi copiii.

— Avem azi o mîndrețe de școală — au să-ți spună ei ; iar în serile de iarnă, lecțiile numai bine se fac la lumina vie a becurilor...

Și cînd pășești pe ulițele largi ale comunei, într-adevăr, observi, vibrînd în soarele geros de ianuarie, sîrmele de la electrificare, adevărate strune pe care oameni noi, cîntă melodia vremurilor noi.

— ...Și la toate acestea o contribuție însemnată a adus-o învățătoarea noastră, ca deputată în sfatul popular raional — îți vor povesti mai departe copiii.

Iată de ce zilele trecute, sătenii din Ungheni au propus-o pe tovarășa Maria Coroș, învățătoare fruntașă în munca didactică și în activitatea obștească, candidată a F.D.P. în circumscripția raională nr. 54 pentru alegerile în sfaturile populare.

Candidatul nostru: erou al muncii socialiste

Cînd liniștea a devenit din nou stăpînă peste sală, tovarășul Constantin Bahriu a început să vorbească :

— ...Că întreaga regiune a cunoscut în ultimii ani o înflorire, nu-i greu de observat. Cine-o colindă de la cap la cap, poate vedea foarte bine că înnoirile se văd la tot pasul. Uite, să luăm numai circumscripția noastră regională... nr. 10 ! În fiecare sat există o școală nouă, cămine culturale... iar locuințele noi ale sătenilor luminează parcă ulițele. Și sînt pe deplin încredințat că în viitorii ani, comuna noastră, Cotușca, va deveni tot mai frumoasă !

Dar chiar și azi, dacă vii în Cotușca, îți dai seama că satul s-a înnoit mult. Casele noi ridicate în ultimii ani, numeroasele edificii social-culturale dau Cotușcii înfățișarea unei așezări moderne. În comună s-a înființat un S.M.T. care numai tractoare numără 150, s-a construit o moară sistematică, comuna are cinematograf. Iar pentru sănătatea celor mai mici cotușceni, ființează un staționar pentru copii.

Iată de ce candidat al F.D.P. în circumscripția lor, pentru alegerile de deputați în sfatul popular regional, cetățenii l-au propus...

— Pe tovarășul Adochiței... Constantin Adochiței, maistru zootehnist la G.A.S. Cotușca, — spun cetățenii, mari și mici, cu mîndrie. Candidatul nostru este Erou al Muncii Socialiste !...

Și cei mai mîndri de candidat sînt cei tineri — tovarășul Adochiței fiind unul dintre cei mai iubiți prieteni ai tinerilor din comună ; pe mulți dintre ei maistrul zootehnist i-a pregătit încă de pe cînd erau de-o șchioapă să ajungă crescători de animale cu o înaltă calificare, maiștri chiar !

În anii puterii populare în R. P. D. Coreeană s-a dezvoltat învățămîntul de toate gradele. În fotografie : Un grup de elevi de la o școală din Phenian.

De la prietenii tăi de peste hotare

Micul constructor

Pe Zbyszek Piotrowski, un pionier din Limanowa (R. P. Polonă) îl pasionează aeronautica încă de mic, de cînd era în primele clase. Nici acum nu s-ar putea spune că e atît de mare — e în clasa a VIII-a — încît să se gîndească la cine știe ce planuri îndrăznețe.

Și totuși,...

— Oare cum zboară avioanele ? — și-a pus într-o zi întrebarea. De-ași putea să construiesc și eu unul !...

Preocupat de această problemă, a început munca. Primii sfătuitori au fost cărțile. Mai întîi a apelat la cărțile de specialitate din biblioteca școlii, apoi s-a interesat dacă nu are careva o astfel de carte. A studiat cu atenție, cu pasiune.

— Dar... de unde iau materialul de construcție ? — s-a întrebat din nou, după ce umpluse un caiet întreg cu schițe și notițe.

A găsit în cele din urmă rezolvarea și la această problemă : a apelat la unele întreprinderi din localitate, iar muncitorii, tehnicienii i-au pus la îndemînă unele materiale nefolosite, și cei care aveau cunoștințe de mecanică i-au dat sfaturile cuvenite.

Și, după luni și luni de muncă încordată, avionul a fost gata. Cu o pensulă muiată în vopsea albă, el a scris pe fuselaj : *„Zbyszek-1“*.

Avionul are o lungime de 4,05 m și cîntărește 160 kg.

Problema cea mai grea este dacă se poate zbura sau nu cu avionul construit de Zbyszek. Aceasta o vor decide cîțiva specialiști care au fost invitați să studieze avionul construit de... Zbyszek.

ATLASUL PIONIERULUI

AUSTRALIA

Continentul contrastelor

Despre existența așa-numitului „pămînt necunoscut din sud“ se vorbea încă din antichitate. Și totuși, istoria Australiei nu este prea veche. Ea începe de la căpitanul englez James Cook. Acum 200 de ani marinarii lui Cook de pe nava „Endeavour“ au fost primii care au debarcat pe acest continent singuratic înconjurat din toate părțile de imensitatea apelor

Călcînd pe pămîntul Australiei, marinarii lui Cook i-au întrebat pe băștinași (cunoscuții aborigeni), arătînd spre un

animal cu picioare lungi, care fugea speriat : „Cum se numește ? „Can-gur“ — au răspuns băștinașii. Abia după mulți ani au aflat albii că în limba australiană „cangur“ înseamnă „nu înțeleg“. De altfel, sînt 200 de ani de cînd noii veniți și băștinașii nu se înțeleg între ei. Colonizatorilor le-au plăcut mult pămîntul roșu, fertil, locurile bune de vînat. Băștinașii au fost împinși tot mai spre vest spre locuri pustii. Cu timpul marea lor majoritate a pierit. Astăzi nu mai există decît aproximativ 100 000. Foarte puțini locuiesc în rezervații lîngă marile ferme, lucrînd ca păstori sau grăjdari. În rest ei își duc viața în aer liber pînă cînd vînează toate animalele din jur și consumă toate plantele comestibile. Apoi pornesc mai departe în căutarea unor locuri noi, care să le asigure hrana.

Potrivit ultimilor știri provenite din Australia, aborigenilor li se promit drepturi egale cu ale albilor. Mulți dintre ei nu cunosc nici pînă acum agricultura, uneltele de muncă, animalele domestice, și multe altele.

Cîteva sute de kilometri spre sud sau est lucrurile se prezintă cu totul altfel. Aici, pe țărmul sud-estic, în marile metropole din Sidney, Brisbane, Melbourne sau Cannbera (unde se află și capitala țării), pulsează viața specifică acestui secol. Interesant e că peste 80 la sută din cei 11 milioane de locuitori trăiesc în această parte a țării unde țărmurile sînt mai crestate și clima e mai blîndă. Orașele sînt frumoase și în continuă transformare. Totul îți amintește în ele îndepărtata Anglie : străzile, oamenii, limba, obiceiurile.

Australia e o țară bogată. Subsolul ei ascunde numeroase bogății : aur, plumb, zinc, minereu de fier, cărbune, uraniu, petrol și gaze naturale. Pe baza lor Australia și-a format o industrie (în special prelucrătoare) foarte dezvoltată. Bogăția cea mai caracteristică a Australiei este însă cu totul alta. Se spune adesea despre această țară „că ar călători pe oaie“. E o glumă veche, care are la bază faptul că în Australia există circa 150 de milioane de oi.

La atracția pe care o prezintă pentru vizitatorul străin, această țară, contribuie desigur, și flora și fauna specifice acestor locuri, Australia fiind patria eucaliptului, a cangurului, a lupului roșu, a cîinelui sălbatic Dingo, a peștilor, care pot respira în aer ș.a.m.d.

Caracteristica cea mai evidentă a acestei țări-continent întinsă pe 7 631 500 km² rămîn însă, după cum am văzut, contrastele.

RADU BOGDAN

MOZAIC

Savanții polonezi au arătat pe bază de studii, că acei copii care timp de doi ani după terminarea școlii generale nu citesc nimic, uită 70 la sută din cele învățate în școală.

Greutatea petrolierului japonez „Nissko Maru“ este de 132 de mii de tone, avînd lungimea de 230 metri, iar lățimea de 43 de metri. Într-o singură cursă el transportă 123 de mii tone încărcătură. Dacă cineva ar vrea ca această încărcătură să se transporte pe calea ferată, ar avea nevoie de 12 300 de vagoane cisternă.

La New York s-au pus în vînzare niște șosete pentru schiori, care se pot încălzi cu ajutorul unor baterii de lanternă de 26 volți.

Bogătașii din ținutul Essex (Anglia) au amenajat o stațiune de odihnă pentru animalele lor. Astfel, cîinii, pisicile, papagalii sînt serviți, cum s-ar zice, la tavă, ba mai mult, „ei“ pot asculta și radio. Oare acești iubitori de animale s-au gîndit vreodată la faptul că în lume mai există copii care mor de foame ?

Nurdjahan — Hala Primova, locuitoare a satului Aidînbulag din Azerbaidjan a împlinit recent 121 de ani. Toți cei trei fii ai ei au depășit vîrsta de 100 de ani, iar doi dintre frații ei au împlinit vîrsta de 102 și respectiv 104 ani. În total, familia Primova numără 63 de persoane. Capul acestei familii, Sardar Primov a murit în urmă cu 23 de ani la vîrsta de 107 ani.

ŞTIINŢĂ ŞI TEHNICĂ

NOUA ISTORIE A AURULUI

şi a rudelor sale nobile

Din cele mai vechi timpuri, *aurul* „regele metalelor", şi rudele sale nobile *(argintul şi platina)* au stăpînit lumea şi, deopotrivă, imaginaţia oamenilor atraşi de mirajul unei înavuţiri fără muncă... Faraonii egipteni, monarhii babiloneni şi asirieni, regii incaşi şi azteci, tiranii cetăţilor greceşti, îşi durau palate din aur sau poleite cu aur, palate ale huzurului şi dezmăţului... Pentru aur ei robeau poporul, pentru aur jefuiau pe proprii lor curteni sau erau prădaţi de aceştia. Zeii îl pedepsesc pe lacomul rege Midas sortindu-i ca, tot ce atinge cu mîna, să se prefacă în aur. Midas moare de foame, neputînd înfuleca bulgării de aur în care se preschimbă bucatele. Înţelepciunea poporului grec, care a plăsmuit această legendă, condamna astfel deşertăciunea goanei după aur... Dar această goană a continuat de-a lungul veacurilor şi mileniilor. În evul contemporan, mii de aventurieri căutători de aur, cutreierau Alaska şi California — supranumită Eldorado (ţara aurului) — stăpîniţi de ispitele metalului galben. Aceasta este pe scurt vechea istorie a aurului. Ea este legată de foame, iluzii spulberate, de mizerie şi suferinţă pentru popoare, de îmbogăţire fără muncă, huzur şi desfătare pentru exploatatori. Noua istorie a aurului? Ea începe din momentul cînd oamenii şi-au dat seama că aurul, ca şi rudele sale apropiate: argintul şi metalele platinice (platina, iridiul, osmiul, paladiul, rhodiul şi ruteniul) sînt înzestrate cu excelente proprietăţi care le deosebesc de toate celelalte metale şi le crează inepuizabile posibilităţi de întrebuinţare în tehnică.

De ce metale „nobile"?

Ceea ce le-a atribuit denumirea de metale *nobile*, este strălucirea lor vie, care se menţine neschimbată oricît de mult ar veni în contact cu aerul sau umiditatea.

În general, metalele pot fi prelucrate în foi, adică sînt maleabile, şi pot fi trase în fire, adică sînt ductile. Dar cel mai maleabil şi mai ductil dintre toate metalele este aurul. Închipuiţi-vă că el se poate lamina în foiţe atît de subţiri, încît 10 000 de astfel de foiţe suprapuse, abia ating o grosime de 1 milimetru, iar un singur gram de aur este suficient pentru a se trage un fir lung de peste 3 000 metri! Acest fir este de cîteva ori mai subţire decît firul de păr omenesc, iar dacă aurul nu ar avea culoarea sa galbenă, vie, nici nu l-am putea vedea cu ochiul liber.

Însuşiri preţioase au şi rudele aurului, argintul şi cele 6 metale platinice. Astfel, dintre toate metalele, argintul este cel mai bun conducător de căldură şi electricitate, iar metalele platinice sînt de o excepţională stabilitate la diferite acţiuni chimice. Aceste calităţi au înlesnit intrarea metalelor nobile în uzine şi laboratoare ca „nobile auxiliare" ale tehnicii moderne.

În slujba petrochimiei...

Iată-le în marile combinate ale chimiei şi petrochimiei. Paladiul şi platina au remarcabila proprietate de a putea absorbi cantităţi uriaşe de gaze şi în special de hidrogen şi oxigen. De exemplu, o cantitate de paladiu este capabilă să absoarbă o cantitate de hidrogen egală cu de peste 900 de ori volumul său. După ce au fost absorbite de aceste metale, gazele capătă o proprietate foarte ciudată: devin deosebit de active din punct de vedere chimic. Astfel, numeroase procese chimice la care participă oxigenul şi hidrogenul ar dura fără ajutorul paladiului sau al platinei ani de zile şi nu doar cîteva minute. Ca urmare, aceste metale se folosesc la fabricarea multor compuşi cu hidrogen ai acidului azotic şi altele.

Se ştie că, în general, petrolul are un conţinut limitat de aşa-zise hidrocarburi aromatice: benzen, toluen, xilen, etilbenzen. Aceste hidrocarburi constituie materia primă de bază pentru producţia de preţioase substanţe organice de sinteză, cum sînt cauciucul, fibrele sintetice, materialele plastice, coloranţii, medicamentele. Pentru a face să crească conţinutul de hidrocarburi aromatice ale fracţiunilor petroliere, se procedează la operaţia numită reformare. Aceasta se realizează prin încălzirea unor fracţiuni petroliere în prezenţa catalizatorilor pe bază de platin. Ne putem imagina, aşadar, ce nobilă misiune le revin acestor de neînlocuit metale nobile în chimie şi petrochimie.

În electrotehnică şi în altele...

Să facem o scurtă incursiune şi în industria electrotehnică. Industria producătoare de aparataj electrotehnic pentru curenţii de înaltă şi joasă tensiune, necesită materiale de contact superioare cuprului. Aceste materiale au fost la început argintul pur, iar mai tîrziu aliajele de argint.

În ultimul timp se folosesc cantităţi considerabile de argint şi la fabricarea unor acumulatori de tip superior. Acumulatoarele cu argint prezintă faţă de cele obişnuite — cu plumb — următoarele avantaje: capacitate mare la o greutate relativ redusă, posibilitatea funcţionării într-un interval larg de temperaturi, proprietatea de a se păstra bine în stare încărcată şi altele.

Un nou blazon de nobleţe

O serie de alte industrii nu se pot astăzi dispensa de metalele nobile. În metalurgie se realizează suduri deosebit de rezistente ale anumitor părţi metalice numai datorită folosirii unor aliaje cu conţinut de argint. Industria de oglinzi ar fi lipsită de unul din materialele de primă necesitate, dacă n-ar avea argintul cu care să acopere sticla. Ce s-ar face fotografii profesionişti sau amatori fără compuşii argintului cu clorul, iodul, bromul, cînd e ştiut că fenomenul de descompunere a acestor compuşi la lumină şi separarea de argint stă la baza procesului de fotografiere? Într-adevăr, cel mai mare consumator de argint este industria fotografică cu diferitele ei ramuri: industria de filme fotografice, de plăci fotografice, roentgenotehnice şi altele.

Un loc de cinste îl ocupă metalele nobile în industria de sticlă şi ceramică fină. Pentru decorarea obiectelor de sticlă, porţelan şi faianţă, alături de diverşi pigmenţi se foloseşte aurul, argintul, platina. Executate cu măiestrie, aceste decoraţiuni dau obiectelor distincţie şi farmec, împodobind în chip plăcut interioarele caselor şi vitrinele.

Iată, aşadar, că regele metalelor şi rudele sale părăsesc tezaurele băncilor şi caselor de bani ale bogătaşilor, pătrunzind tot mai mult în uzine, laboratoare şi institute de cercetări ştiinţifice.

Noua istorie a metalelor nobile se împleteşte strîns cu tehnica timpurilor noastre. Asistăm la o nouă înnobilare a acestor metale: nobleţea şi adevăratul blazon pe care li-l dă participarea nemijlocită la progresul tehnic al omenirii.

Ing. B. IANCONESCU
I. VOLEDI

Desene: GH. MARINESCU

POŞTA REDACŢIEI

DRAGI PRIETENI

Şi de data aceasta, prietenii mei nu m-au uitat. Zeci şi zeci de scrisori am primit de la ei. Cele mai multe îmi împărtăşesc bucuria primelor succese, a primelor note bune apărute în catalog, la începutul acestui trimestru.

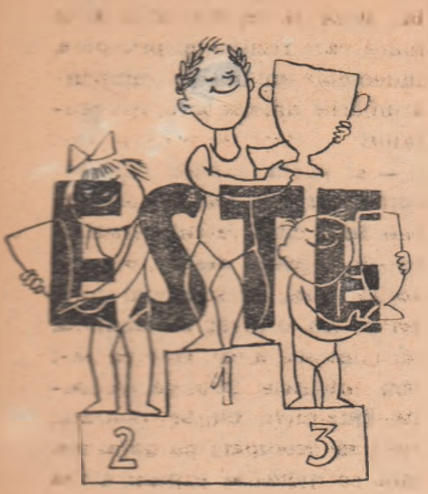
În scrisoarea ei, Fulea Adela, de la Şcoala generală de 8 ani nr. 17 din Sibiu, aminteşte numele multor colegi. Dar nu uită să-mi spună, că aceştia au luat numai note mari (este vorba de Boboc Elena, Sopa Viorel, Şeican Mariana toţi din clasa a VIII-a B). În încheierea scrisorii, Adela mă roagă să vă transmit „Spor la învăţătură şi numai note bune!" (ca prietenii voştri sibieni).

Mult m-a bucurat şi scrisoarea pionierilor clasei a VIII-a, din comuna Corbu de Sus, Medgidia care mi-au povestit despre frumoasa lor iniţiativă de a alcătui un album cu vederi din patria noastră. „Am vrea, dragă redacţie, ne spun ei, să-i rogi pe prietenii tăi să ne trimită vederi, care să înfăţişeze realizări, peisaje din localităţile în care trăiesc ei. Îi asigurăm pe prietenii tăi, că şi noi le vom trimite vederi de pe frumosul litoral. Adresa noastră este: „Colectivul clasei a VIII-a, Şcoala generală de 8 ani, comuna Corbu de Sus, raionul Medgidia, regiunea Dobrogea".

Am văzut că vă plac tare mult jocurile distractive, care apar în gazeta noastră. Mii şi mii de răspunsuri bune au sosit la ultimile jocuri distractive publicate. Dragi prieteni, ne bucură lucrul acesta şi vă promitem că veţi găsi şi alte jocuri de acest fel în paginile gazetei. Răspunsurile corecte la aceste ultime jocuri, le veţi afla cît de curînd.

Eu vă urez mult succes la şcoală şi aştept să-mi scrieţi, ca şi pînă acum, veşti dintre cele mai bune.

Cu bine,
RODICA

Antrenorii şi specialiştii de sport încearcă un firesc sentiment de bucurie atunci cînd, între zeci de copii sau tineri sportivi, descoperă, la unul dintre ei, preţioasele semne ale talentului. Iată, un prichindel de-o şchioapă reuşeşte, aproape fără antrenament, să facă „cumpăna", sau „şpagatul", o fetiţă subţirică sare fără să aibă habar de elementele tehnice, 1,20 m la înălţime, iar puştiul grăsuţ, pe care în orice caz nu l-ai putea bănui înotător, îţi trece bazinul cu o viteză care te uimeşte.

Sîntem, evident, în prezenţa unor elemente talentate. Dar este oare **suficient numai talentul** pentru afirmarea şi înflorirea acestor mlădiţe ? Răspunsul tuturor metodiştilor sportivi este categoric : NU. Fără a fi cultivat cu grijă, fără o pregătire corespunzătoare, sistematică, elementul talentat se va pierde. Vom ilustra acest adevăr prin cîteva exemple dintr-un sport în care accesul copiilor şi tineretului este foarte larg : Natația. Iniţiaţi vară de vară în centre de învăţare a înotului, copiii, după ce au învăţat abecedarul acestui frumos sport, îl îndrăgesc şi îmbogăţesc. An de an creşte numărul înotătorilor din diferitele asociaţii sportive. Printre ei, nu arareori, ochiul experimentat al antrenorului descoperă elemente talentate. Care este drumul lor ?

Iată cîteva asemenea „drumuri" ale cîtorva tinere talente. În 1957, la vîrsta de 8 ani, Novac Voichiţa a fost descoperită, ca un copil cu reale aptitudini de brasistă, de către antrenorul Toroceanu Radu. „Alunecarea" naturală, ieşită din comun a Voichiţei, a atras atenţia

suficient numai

antrenorului care i-a făcut o fişă specială de observaţie, urmărind-o, cu multă atenţie, la antrenamente. Peste 3 ani, Voichiţa a confirmat previziunile antrenorului înotînd 50 m şi 100 m bras în timpuri care o desemnau drept una din speranţele nataţiei romîneşti. „Talent exista cu carul — îl cităm pe antrenorul Toroceanu — pregătirea urmînd să decidă viitorul, care se anunţa atît de frumos, al înotătoarei Novac". La început totul a mers bine. Voichiţa, pionieră fruntaşă la învăţătură, era fruntaşă şi la bazin. Toată lumea era mulţumită de ea. Performanţele ei sportive se îmbunătăţeau văzînd cu ochii. Despre micul talent presa de specialitate avea numai cuvinte de laudă. Iată însă că de la o vreme lucrurile s-au schimbat. Atît la şcoală cît şi la bazin, Voichiţa a început să rămînă mai la urmă. Lipsa de la antrenamente, la început întîmplătoare, apoi sistematică, şi-a spus cuvîntul. Valoarea rezultatelor a scăzut vertiginos. Numai cu talentul, fie el cu totul remarcabil — ca al Voichiţei — nu se poate realiza mare lucru fără o pregătire corespunzătoare.

Drumuri paralele cu ale Voichiţei au parcurs şi tinerii Nicolau Adrian şi Berca Liviu. Foarte talentaţi, cei doi înotători au îndreptăţit la un moment dat mari speranţe în ceea ce priveşte evoluţia lor de performanţă. Ca şi Novac Voichiţa, ei sînt azi nişte mici „stele" apuse, azi cînd, cu talentul lor, ar fi putut fi în loturile republicane de nataţie.

Răsfoind filele nataţiei romîneşti din ultimii ani ne apar în faţă nume ca Popescu Alexandru, Iordan Sanda, Zahan Aurel, Both Maria. Rezultatele lor, care ani de zile au însemnat fruntea nataţiei romîneşti, au izvorît din mult talent, fără îndoială, dar şi din multă şi CONŞTIINCIOASĂ pregătire.

MARIUS POP

Salt în noapte

Nu se vedea pămîntul, nu se vedea cerul. Era noapte neagră. Avionul A.M.2 luneca în beznă ca o sanie fantastică la înălţime de 1 000 m. Erau trei paraşutişti. Se pregăteau pentru al cîtelea salt în noapte ? Erau echipaţi cu paraşuta „Aurel Vlaicu" şi aşteptau deschiderea uşii. Nu-i impresiona nimic. Saltul la punct fix este o încercare grea. Izbînda depinde de măiestrie.

Priveau în jos. Sub ei simţeau golul, un gol imens. Punctul pe care trebuiau să-l atingă era însemnat de două diagonale de becuri roşii, cu un punct albastru la încrucişarea lor. Pe el trebuia să cadă şi ştiau că sînt aşezate pe apă. Sare primul. Paraşuta se deschide după 10 secunde. Pare un fulg de păpădie. Sare al doilea. Urmează apoi Iancu Gheorghe. Pulsul îi este normal. Toate gîndurile, toată fiinţa îi sînt concentrate spre punctul albastru. Pe el trebuie să cadă. Se aruncă în beznă, se rostogoleşte, sau, mai bine-zis, se înşurubează în văzduh ca un burghiu. Nu vede nimic, dar mintea îi este trează. Zece secunde. Se deschide paraşuta şi începe lupta urmărind punctul albastru. Se apropie reciproc unul de altul. Iată-l aproape, aproape... vede valurile apelor. Becul albastru îl cheamă şi vîntul îl smulge. Se luptă cu forţele potrivnice şi cade la 1,45 m de punctul fix. Cade ca pe o pernă. Doborîse recordul mondial deţinut de sovieticul Petrov (4,27 m de punctul fix).

A devenit maestru emerit al sportului. Titlul pe care l-a primit este un preludiu al altor recorduri pe care patria le aşteaptă de la el.

NICOLAE BULGARU

DIN LUMEA ŞAHULUI

CEL MAI LUNG MECI din istoria şahului a fost cel disputat în 1834, la Londra, între francezul La Bourdonnais şi englezul Macdonnel. Meciul a durat aproape patru luni. În acest timp, s-au disputat 85 de partide, La Bourdonnais cîştigînd 45, Macdonnel 27, iar 13 s-au terminat remiză.

ACUM CÎŢIVA ANI micuţul Ernest Kim din Taşkent, în vîrstă de numai 5 ani, dar învingător în cîteva zeci de partide de şah cu oameni maturi, fiind prezentat unui neîncrezător redactor american de la ziarul „Michigan Telegraph", l-a convins pe acesta, într-un mod elocvent de autencitatea talentului său. Cum ? Făcîndu-l mat într-o partidă care a durat numai...15 mutări.

AU EXISTAT PARTIDE cîştigate prin „pierderea răbdării". Aşa s-a întîmplat în originalul meci dintre englezii Staunton şi Williams, disputat în 1851. Deşi condiţiile acestui curios meci prevedeau victoria lui Staunton o dată cu obţinerea a 7 puncte şi a lui Williams cu numai patru puncte şi deşi Staunton conducea, la un moment dat cu scorul de 6-2 (deci îi mai trebuia o singură victorie), el a cedat, exasperat fiind de timpul necesar pentru gîndire lui Williams care, la fiecare mutare, gîndea cîte 2 ore. E drept, pe atunci, jocul decurgea fără ceas de control.

RECORDUL MONDIAL ÎN ŞAHUL „ORB" aparţine celebrului Alehin care, la Chicago, în 1932, a susţinut un simultan la 32 de partide pe care nu le-a privit. După cum se ştie, la aceste partide adversarii nu folosesc piesele şi tabla, ci joacă reţinînd mintal poziţia.

LA ÎNTREBAREA „CÎTE MUTĂRI ÎNAINTE puteţi prevedea ?" Alehin a răspuns : „De cele mai multe ori 4, rar mai mult de 6 mutări şi mai rar mai mult de 10" ; Capablanca : *„Cîteodată chiar 25 sau 30 de mutări"* ; Marshall : *„Două, dar bune"* ; Reshevsky : *„Cu una mai mult decît adversarul meu".*

CEL MAI TÎNĂR ŞAHIST care a luat parte la un turneu de maeştri a fost Reshevsky care, la vîrsta de 10 ani, a jucat la New York contra celor mai buni jucători americani cu care ocazie a cîştigat la marele maestru Ianovsky.

MILUȚĂ GHEORGHIU – Artist al poporului Laureat al Premiului de stat

vă învață

să recitați

Nu poți să vorbești astăzi despre cunoscuta comedie a lui Vasile Alecsandri, „Coana Chirița în provincie", prezentată de Teatrul Național din Iași, fără să te gîndești la interpretarea strălucită a lui Miluță Gheorghiu în rolul Chiriței ; interpretare, care a depășit o mie de spectacole și slujire a teatrului care, luna aceasta, exprimă încă o cifră impresionantă : 50 de ani de activitate a marelui nostru actor.

L-am rugat pe Artistul poporului Miluță Gheorghiu să dea cîteva sfaturi pionierilor doritori să cunoască primele învățături din arta recitării.

Un copil, orice ar vrea să urmeze în viață, este bine să recite, să învețe să recite. Aceasta îl va ajuta să știe să articuleze corect cuvintele, să sublinieze corect vocalele, să aibă o respirație corectă, o dicțiune bună.

Nu poți să înveți bine să reciți dacă nu studiezi cu seriozitate limba romînă, gramatica ei. Fiecare dintre noi, indiferent de ocupație, trebuie să vorbim corect în limba maternă. În afară de aceasta, trebuie să avem o dicțiune curată. Un om care stăpînește bine gramatica, și vorbește cu forță este simpatizat de semenii săi.

Străduiți-vă să răspundeți clar la lecții, răspicat. Exercițiul acesta zilnic, ce pare să treacă neobservat, și care vi se cere, și la școală, și în vorbirea voastră curentă, vă ajută să faceți de fapt primul pas spre arta recitării.

Pe acei care au defecte de dicțiune îi sfătuiesc să nu se lase copleșiți de ele. Un copil, care se bîlbîie, să cînte cît mai mult cuvintele (nici un bîlbîit care cîntă nu se bîlbîie). Un copil care „rîrîie", adică îl pronunță pe „r" prea accentuat, nazal, să caute îmbinări de sunete cu consoana „r" urmată de vocale pe care să le accentueze. De pildă, „ara", „eri" etc. În cîteva luni, va scăpa astfel de „r-"ul supărător. Pelticii își pot îndrepta defectul, de asemenea, cîntînd cît mai mult.

După ce mergeți pe drumul cel bun în stăpînirea corectă a limbii și în obținerea unei dicțiuni mulțumitoare, arta recitării vă va fi mai accesibilă. Trebuie să învățați priceperea frazei, a versului, să înțelegeți despre ce este vorba și, mai tîrziu, să căutați să pătrundeți simțirea poeziei — trăirea și exprimarea sentimentelor dorite de autor.

Vă doresc tuturor să deveniți recitatori cît mai buni.

Dialog cu o recitatoare

„Cum reciți ?" De fapt, întrebarea completă la care m-am gîndit a fost : „*Cum ai învățat să reciți ?*" Mi-a venit în minte s-o pun abia după ce, făcînd cunoștință cu pioniera Havresciuc Liliana, din clasa a VII-a, de la Școala medie nr.9 din Iași, am aflat despre ea că recită frumos. Liliana a răspuns strîngerii mele de mînă cu politețe și cu o ușoară emoție. Îmi place Liliana. Este o fată șatenă, poartă părul legat școlărește cu o fundă albă, are ochii albaștri, puțin oblici, sprîncenele rotite, născiorul ușor pistruiat. Vorbește lin, domol, cu un fel de a fi atrăgător, respectuos.

— *De cînd reciți, Liliana ?*

— Mi-au plăcut poeziile de cînd eram foarte mică. Mama mi le citea, sau mi le spunea, și eu le învățam. La grădiniță am recitat poezioare. Mi-aduc aminte și acum — zîmbește ea — versuri ca acestea : „Moș Gerilă, toți îmi spun / că ești darnic și ești bun"...

— *Cînd ai început să reciți pe scenă ?*

— Acum trei ani. Era la o serbare școlară și eu m-am prezentat cu poezia „Patria mea". O auzisem la un concurs „Pentru cel mai bun recitator pe raza orașului Suceava" ; pînă anul trecut am învățat la Suceava. Am fost atentă cum a folosit intonația, la poezia respectivă, eleva care a cîștigat la concurs.

— *Deci contează să-i observi pe alți recitatori, să cauți să înveți de la ei ?*

— Foarte mult. Am învățat de la colegii mei mai mari și, de ce nu, și de la cei mai mici decît mine, care recitau cu pricepere. Îndeosebi am învățat din îndrumările date de tovarășii profesori.

— *Ai putea explica cum înveți de fapt să reciți o poezie ?*

— Întîi citesc atent versurile, ca să înțeleg despre ce este vorba. Apoi, citesc de mai multe ori poezia, o învăț pe dinafară, fără intonație, o învăț ca să-i știu cuvintele. După ce știu foarte bine cuvintele pe dinafară, caut să descopăr intonația cea mai potrivită, să exprim astfel sentimentele autorului și sentimentele mele față de poezia respectivă. Dar nu chiar totdeauna reușesc în repetițiile pe care le fac singură. Atunci cer sfatul părinților, al tovarășilor profesori și părerea colegilor.

— *Dorințe pe viitor ?*

— M-am înscris la cercul de artă dramatică de la Casa pionierilor. Doresc să devin actriță, dar îmi place foarte mult și chimia. Dacă aș putea să le urmez pe amîndouă, la fel de bine, ar fi minunat !

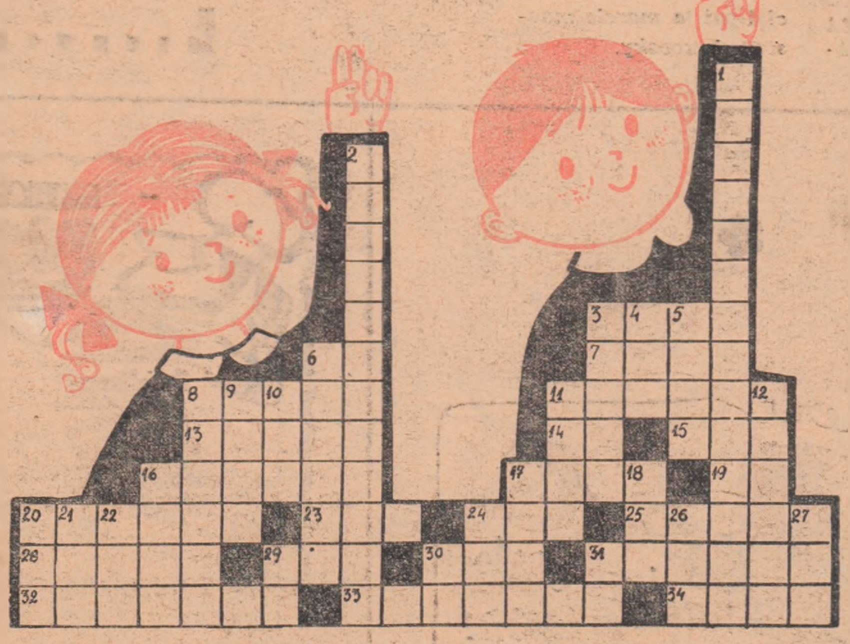
M. DIACONU

SPUN EU !

ORIZONTAL

3. Cel mai înalt vîrf din Bucegi supranumit „polul frigului romînesc" ; 6 Simion Popescu 7. Prin descoperirea lor s-a făcut un mare pas înainte în istoria transporturilor ; 8. Celălalt nume al lui Stan Pățitul din povestea lui Creangă ; 11. Întemeietorul muzeului de istorie naturală din București ; 13. Unitate de măsură a lungimii, egală aproximativ cu a zecea milioana parte din sfertul meridianului pămîntesc ; 4. Conjucție simplă și copulativă ; 15 Pește de apă dulce stătătoare cu solzi mici ; 16. Codița frunzei ; 17. Măsură ; 19. Cel mai mare fluviu al Italiei ; 20. Cea mai mare întindere de apă (pl.) ; 23. Specie de arbore din clasa coniferelor... ; 24... și fructul acestuia ; 25 Legendara cauză a războiului troian ; 28 Nori albi situați la 7-11 km înălțime formați din cristale de gheață : 29 ; Parte a corpului omenesc ; Căpitanul de plai dintr-o poezie de Alecsandri ; 31. Omul cu lampa fermecată din povestirile Șeherazadei din „O mie și una de nopți ;" 32. Stat antic rivalul Spartei ; 33. Perpendiculara dusă din centrul unui poligon regulat pe oricare din laturile sale ; 34. Exercițiu scris dat școlarilor pentru aplicarea cunoștințelor dobîndite.

VERTICAL

1. Prismă a cărei bază este un paralelogram (pl.) ; 2. Poezie de Coșbuc, care începe cu versurile : „A-nceput de ieri să cadă / cîte-un fulg... ;" 3. Ceas de perete ; 4. Locuitor din Munții Apuseni ; 5. Orice lucru care-ți face trebuință; 6. Picături ; 8. Mare (pl.) ; 9. Semne de neglijență ; 10. Particulă a perfectului compus ; 11. Nume ; 12. Necunoscut ; 16. Pasăre mare domestică cu penajul multicolor ; 17. Multiplu al kg egal cu 10 qintale (pl.) ; 18. Scop ; 20. Măsura lui Cuza Vodă ; 21. Rezultatul împărțirii ; 22. Diviziune geologică de timp (pl.) ; 24. Casă peste casă ! ; 26. Instrument pentru prins păsări și animale mici; 27. Singurul lac vulcanic din țara noastră ; 29. Gene ! ; 30. Prima notă muzicală ; 31. Asia !

MIHAI PĂTRAȘCU

GHICITORI

Toarce dintr-un strop albastru
Fir încolăcit măiastru
Și-l așterne pe hîrtie
Să-l citească cine știe.
(Penița)

Umbreluțe are droaie
Dar n-o apără de ploaie
— Păi atunci la ce sînt bune ?
— Să le poarte vîntu-n lume.
(Păpădia)

Bătăuș mai mare nu e,
Bagă spaima printre cuie.
(Ciocanul)

Găsește-mi printre ațe și arnici

O suliță și-un coif pentru pitici.
(Acul și degetarul)

ADRIAN MÎNTULESCU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București Piața „Scînteii", telefon 17 60 10, 17 60 20 ; Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"

40631